

Informes
d'Avaluació 7

La situació
de la llengua
anglesa
al batxillerat
a Catalunya
2000-2004

Informes
d'Avaluació 7

La situació
de la llengua
anglesa
al batxillerat
a Catalunya
2000-2004

d'A

Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu *(Catalunya)*

La Situació de la llengua anglesa al batxillerat a Catalunya 2000-2004. _ (Informes d'avaluació ; 7)

A la part superior de la portada: Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació
I. Prats, Joaquim, dir. II. Catalunya. Departament d'Educació III. Col·lecció:
Informes d'avaluació ; 7

1. Anglès _ Educació secundària _ Avaluació
373.5:802.0(467.1)

Direcció de l'estudi

Sr. Joaquim Prats i Cuevas. President del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Educació.

Comissió de seguiment

Sra. Carme Amorós i Basté. Secretària Executiva del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Educació.

Sra. Ma Dolors Solé i Vilanova. Directora del Centre de Recursos de Llengües Estrangeres. Departament d'Educació.

Sra. Carmen Pérez Vidal. Professora del Departament de Traducció i Filologia. Universitat Pompeu Fabra.

Sr. Josep Ma Ferran i Salvadó. Inspector d'Educació del Servei Territorial d'Educació de Barcelona comarques. Departament d'Educació.

Sra. Fina Grané i Mas. Assessora docent del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Educació.

Sra. Ma José Lobo Virseda. Professora d'anglès de l'IES Bernat el Ferrer, de Molins de Rei.

Disseny de l'avaluació

Sra. Ma Dolors Solé i Vilanova. Directora del Centre de Recursos de Llengües Estrangeres. Departament d'Educació.

Sra. Neus Figueras i Casanovas. Responsable de l'àrea de certificacions de l'EOI del Centre de Recursos de Llengües Estrangeres. Departament d'Educació.

Coordinació tècnica

Sra. Carme Segura i Rabinad. Col·laboradora tècnica del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Educació.

Nota

Cada vegada que s'esmenten pares, alumnes, professors, etc., s'entén que es fa referència a ambdós sexes.

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació

Edició: Servei de Difusió i Publicacions

Disseny coberta: Carme Vives

1a Edició: juliol de 2005

Tiratge: 2.000 exemplars

Impressió: Impremta Orriols

Dipòsit legal: B-30.083-2005

No és permesa la reproducció total ni parcial d'aquest document per cap mitjà electrònic, per a cap propòsit, sense l'aprovació expressa del Departament d'Educació.

ÍNDEX

Presentació	5
Introducció	7
Metodologia	9
1. Descripció dels objectius	9
2. Població i mostra	9
3. Instruments d'avaluació	11
3.1. Prova d'avaluació de la llengua anglesa	11
3.1.1. Habilitats mesurades amb prova tancada	12
3.1.2. Habilitats mesurades amb prova oberta	13
3.2. Descripció de la prova en funció dels paràmetres del Marc europeu comú de referència	15
3.3. Qüestionaris	19
4. Procés de recollida de dades	20
5. Justificació estadística dels instruments	21
6. Anàlisi i presentació de dades	21
Contextualització de l'avaluació	23
1. Modificacions curriculars i horàries en l'ensenyament de la llengua anglesa a l'ESO i al batxillerat	23
2. Relació del currículum de llengua anglesa de batxillerat amb el de cicle elemental de les escoles oficials d'idiomes	24
Resultats	27
1. Resultats 2004	27
1.1. Resultats en comprensió oral	27
1.2. Resultats en comprensió escrita	28
1.3. Resultats en competència gramatical	28
1.4. Resultats en expressió escrita	29
1.5. Resultats en expressió oral	30
2. Comparacions de resultats entre l'avaluació del 2000 i la del 2004	32
3. Anàlisi dels resultats dels ítems	36
3.1. Comprensió oral	36
3.2. Comprensió escrita	42
3.3. Competència gramatical	52
4. Resultats en relació amb una prova de llengua anglesa de cicle elemental	56
4.1. Comprensió oral	57
4.2. Competència gramatical	59
4.3. Comprensió escrita	61

4.4. Expressió escrita	63
4.5. Expressió oral	65
5. Resultats en relació amb els descriptors del Marc europeu comú de referència	67
Dades de context	69
1. Quant al centre	69
1.1. Segons l'habitat dels centres	69
1.2. Segons la titularitat dels centres	70
2. Quant a l'alumnat	71
2.1. El gènere de l'alumnat	71
2.2. El nivell de formació acadèmica dels pares i mares	71
2.3. La llengua parlada habitualment a casa	71
2.4. Recursos didàctics disponibles a la llar	71
2.5. Dades d'escolarització i expectatives acadèmiques	72
2.6. Relació de l'alumnat amb la llengua anglesa	72
2.7. Activitats fora del centre educatiu	74
2.8. Actitud de l'alumnat vers la llengua anglesa	75
3. Quant al professorat d'anglès	76
3.1. Característiques generals	76
3.2. Formació	76
3.3. Interès i motivació per la docència	77
3.4. Experiència docent	77
3.5. Realitat a l'aula	77
3.6. Metodologia a l'aula	79
3.7. Avaluació	80
3.8. Coordinació del professorat d'anglès	81
4. Relació entre els resultats i les dades de context	82
5. Quant a variables explicatives dels resultats	88
Conclusions	89
Recomanacions	93

3. Instruments d'avaluació

Tal com s'ha dit anteriorment i per tal de poder dur a terme les comparacions corresponents, en l'estudi del 2004 s'han utilitzat els mateixos instruments que en el del 2000.

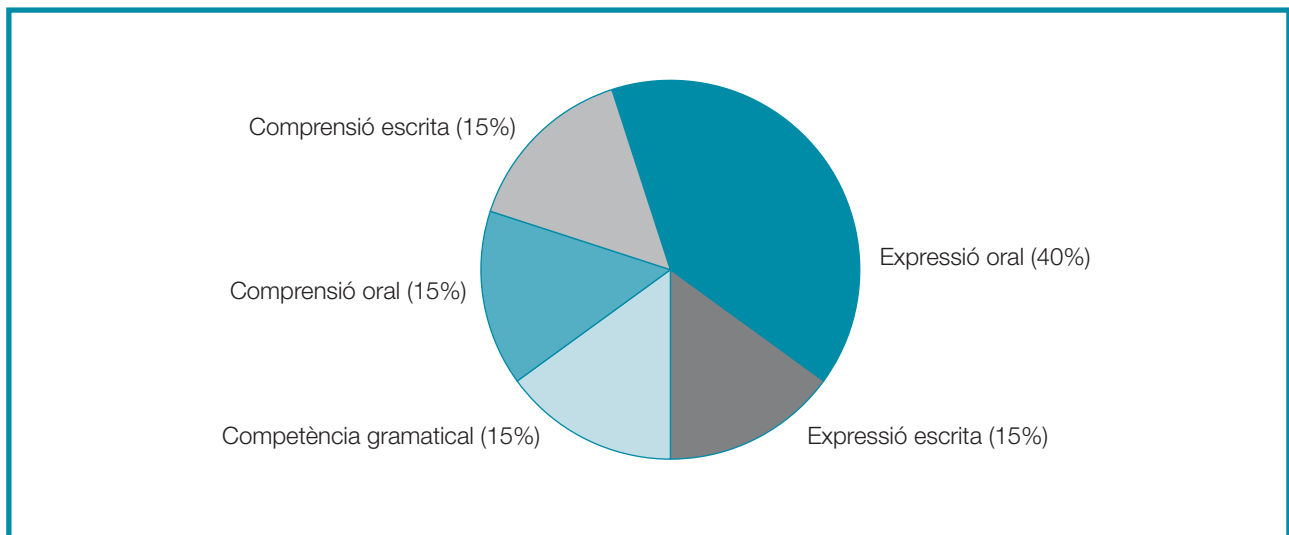
3.1. Prova d'avaluació de la llengua anglesa

Per conèixer el nivell d'anglès de l'alumnat de segon de batxillerat s'utilitzen ítems de proves de certificació de cicle elemental perquè es disposa de dades sobre la seva fiabilitat i la dificultat i discriminació dels ítems.

Els ítems de la prova tenen índexs de dificultat mitjana i baixa. Els textos que s'escullen són d'una temàtica adient a l'alumnat de segon de batxillerat i d'un índex de dificultat mitjana.

La prova d'anglès es compon de cinc parts que avaluen les habilitats de comprensió oral i escrita, expressió oral i escrita i competència gramatical. Cada part contribueix a la nota global amb un 15%, excepte l'expressió oral que hi aporta el 40%, tal com mostra el **gràfic 1**.

Gràfic 1. Pes relatiu de les habilitats avaluades a la prova d'anglès de segon de batxillerat

3.1.1. Habilitats mesurades amb prova tancada

• Comprensió oral en llengua anglesa

Aquesta habilitat s'avalua mitjançant tres tasques relacionades amb textos orals enregistrats en vídeo, que l'alumnat escolta i veu dues vegades abans de respondre en el full de respostes. L'habilitat es mesura amb 15 ítems.

La taula següent especifica la durada dels textos, la tipologia i la tasca que realitza l'alumnat.

Taula 4. Característiques dels textos i descripció de les tasques de la prova de comprensió oral

Text	Longitud en temps	Tipologia	Tema	Nombre d'ítems
1	5' i 47''	• Narratiu Entrevista d'un programa de TV divulgatiu	La solitud ens afecta a tots	6
TASCA		Seleccionar respostes a preguntes de comprensió global i específica		
2	3'	• Narratiu/expositiu Programa documental de TV	Elefants en perill d'extinció	3
TASCA		Seleccionar respostes a preguntes de comprensió global i específica		
3	1r) 2' i 25'' 2n) 1' 3r) 1' i 45''	• Narratiu/descriptiu Programa de notícies de TV	• Adopcions a la Xina • Accident d'avió • Nenes desaparegudes	6
TASCA		Seleccionar afirmacions vertaderes a partir de la comprensió global i específica dels textos		

• Comprensió escrita en llengua anglesa

L'habilitat de comprensió escrita en llengua anglesa s'avalua mitjançant tasques relacionades amb tres textos escrits de diferent longitud, tipologia i temàtica descrits a la taula següent.

Taula 5. Característiques dels textos i descripció de les tasques de la prova de comprensió escrita

Text	Longitud	Tipologia	Tema	Nombre d'ítems
1	400 paraules	• Narratiu Entrevista publicada en un suplement dominical	Dades biogràfiques d'un aficionat a l'esport	5
TASCA		Completar un text, seleccionant preguntes, seguint el fil narratiu i utilitzant punts de referència lingüístics i textuais		
2	200 paraules	• Narratiu/descriptiu/expositiu Article d'un diari	Promoció d'un curs d'escriptura	4
TASCA		Completar un text, seleccionant frases, seguint el fil narratiu i utilitzant punts de referència lingüístics i textuais		
3	40-50 paraules	• Narratiu Notícia breu d'un diari	Successos	4
TASCA		Seleccionar títols d'articles a partir de la comprensió global i específica del text		

L'habilitat s'avalua amb 13 ítems, però atès que la prova de certificació elemental té un pes d'un 15%, el resultat d'aquests 13 es fa equivalent a 15.

• Competència gramatical en llengua anglesa

La tasca per mesurar l'habilitat de competència gramatical consisteix a omplir els buits d'un text seleccionant la paraula correcta d'entre diverses opcions. S'inclouen 15 ítems. Les característiques d'aquesta part de la prova s'especifiquen a continuació:

Taula 6. Característiques dels textos i descripció de la tasca de la prova de competència gramatical

Text	Longitud	Tipologia	Tema	Nombre d'ítems
1	400 paraules	• Narratiu/argumentatiu Article d'una revista	Experiència escolar	15
TASCA		Seleccionar la paraula correcta d'entre quatre opcions, seguint el fil narratiu i utilitzant punts de referència lingüístics i textuais		

3.1.2. Habilitats mesurades amb prova oberta

• Expressió escrita en llengua anglesa

Per avaluar l'expressió escrita l'alumnat escriu un text narratiu de 125 paraules sobre una experiència passada.

Professorat expert en aquest tipus de prova corregeix la producció escrita seguint pautes de correcció comunes i estandarditzades. Es consideren tres aspectes: valoració global, riquesa lingüística i correcció lingüística i, per a cadascun d'ells, es dona una puntuació que va de 0 a 5 punts amb un màxim total de 15 punts.

Taula 7. Valoració de l'expressió escrita en llengua anglesa

Valoració global

Abans d'analitzar l'escrit, el corrector el llegeix tot sencer per tal de tenir una impressió global.

5 punts	L'escrit es correspon perfectament a la tasca: coherent, adequat i comprensible a la primera lectura.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	L'escrit es correspon a la tasca però té alguns problemes de coherència, adequació al registre i organització. Cal tornar a llegir algun fragment per poder entendre'l.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	L'escrit no es correspon gaire a la tasca. Resulta difícil de seguir, amb bastants problemes de coherència, adequació al registre i organització.
0 punts	O bé l'alumne/a no contesta o bé el que fa no es correspon a la tasca.

Riquesa lingüística

5 punts	S'utilitza un ventall ampli i variat d'estructures, vocabulari i connectors, de forma adequada al context.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	S'utilitza un ventall poc ampli d'estructures, vocabulari i connectors, encara que de manera adequada.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	Es repeteixen estructures i es mostra un vocabulari pobre; gairebé sense connectors. Es fa un ús poc adequat del lèxic.
0 punts	O bé es deixa sense contestar o bé és un text massa curt per ser avaluat o es donen 0 punts de valoració global.

Correcció lingüística

Es té en compte que un mateix error, encara que es repeteixi molt, només es considera una vegada.

5 punts	La sintaxi, morfologia, ortografia i puntuació són correctes o gairebé correctes.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	La sintaxi, morfologia, ortografia i puntuació són prou correctes però amb errors.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	Hi ha una gran gamma d'errors de tot tipus (sintàctics, morfològics i ortogràfics i de puntuació).
0 punts	O bé es deixa sense contestar o bé el text és massa curt per ser avaluat o es donen 0 punts de valoració global.

• Expressió oral en llengua anglesa

L'expressió oral s'avalua a partir de dues activitats. En primer lloc, l'alumnat descriu durant 2-3 minuts una imatge d'entre dues adjudicades a l'atzar. Si vol, pot seguir les pautes o preguntes que li ofereix l'aplicador. En segon lloc, l'alumne/a parla de temes indirectament relacionats amb la imatge.

La durada total de la prova és de 10-12 minuts i s'administra de manera individual.

Les pautes que es donen a l'alumnat i les preguntes que se li formulen l'orienten perquè mostri la seva competència en llengua oral d'algunes de les funcions comunicatives següents: descriure, expressar fets passats i futurs; parlar dels canvis esdevinguts al llarg del temps; formular hipòtesis sobre persones, coses, fets passats i futurs; expressar desitjos, projectes, plans, interessos, sentiments, preferències i opinions; mostrar acord i desacord; expressar i posar exemples; proposar, discutir alternatives; expressar condicions probables, improbables i impossibles i donar consells.

L'aplicador pot valorar l'interacció, pronunciació, competència gramatical i vocabulari i cohesió amb un màxim de 5 punts. La puntuació màxima és de 20 punts i s'estableix la correspondència amb la prova original de cicle elemental que té un màxim de 40 punts.

Taula 8. Valoració de l'expressió oral en llengua anglesa

Interacció

5 punts	L'alumne/a segueix perfectament la conversa amb l'interlocutor i, si demana aclariments, ho fa de manera natural. El discurs és coherent i apropiat a la situació comunicativa. Expressa les idees i opinions amb comoditat i fluïdesa.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	Mostra alguna dificultat a comprendre l'interlocutor i/o té dificultats a l'hora de demanar aclariments. En general, el discurs és coherent, però no totalment apropiat a la situació comunicativa. Expressa les idees i opinions amb un esforç visible, que afecta el ritme de la conversa.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	Té dificultats a l'hora de seguir la conversa amb l'interlocutor i també a l'hora de demanar-li aclariments. El discurs es limita a donar respostes breus a les intervencions de l'interlocutor, sovint no apropiades en una situació de comunicació. Expressa les idees i opinions amb molta dificultat.
0 punts	

Pronunciació

5 punts	És entenedora. L'accent i l'entonació no s'allunyen gaire de la norma, encara que hi ha una influència clara de la llengua materna.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	És entenedora, però amb forta influència de la llengua materna. L'accent i l'entonació requereixen algun esforç de comprensió per part de l'interlocutor.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	Es fa necessari un esforç de comprensió considerable per part de l'interlocutor i això causa malentesos.
0 punts	

Competència gramatical

5 punts	Utilitza una gamma variada d'estructures sintàctiques i d'elements morfològics, sense errors sistemàtics.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	Utilitza una gamma variada d'estructures sintàctiques i d'elements morfològics amb diversitat d'errors.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	Utilitza una gamma variada d'estructures sintàctiques i morfològiques amb molts errors.
0 punts	

Vocabulari i cohesió

5 punts	El vocabulari és variat i apropiat. Li permet expressar-se sense dificultats encara que la cohesió és només moderada.
4 punts	(Entre 5 i 3).
3 punts	En general, el vocabulari és variat i apropiat. Li permet expressar-se sense dificultats encara que és evident que li falten paraules. Té dificultats a l'hora de cohesionar el discurs.
2 punts	(Entre 3 i 1).
1 punt	El vocabulari és tan reduït que no pot expressar la seva opinió més enllà del que podia fer amb frases curtes i sense cohesionar.
0 punts	

3.2. Descripció de la prova en funció dels paràmetres del Marc europeu comú de referència

A continuació es presenten les activitats de la prova que avaluen les diferents habilitats descrites en el Marc europeu comú de referència.

• **Comprensió oral que avalua l'activitat de recepció oral**

Taula 9. Descripció de la primera activitat de la prova de comprensió oral

Àmbit	Personal Institucions (<i>relacions socials</i>) Persones (<i>amistats</i>) Actes (<i>anar a comprar, al gimnàs...</i>)
Activitat comunicativa en el MECR	Comprendre els mitjans de comunicació i materials enregistrats (p. 97) (B1... Pot comprendre les idees principals de butlletins informatius radiofònics i de documents enregistrats senzills que tractin de temes familiars, emesos amb una parla relativament lenta i clara) Comprendre converses entre parlants nadius, a fi de comprendre la informació general i alguns detalls específics (p. 95) (B1... Pot comprendre generalment les idees principals de discussions extenses que tinguin lloc en presència seva, a condició que el discurs s'articuli amb claredat i en registre estàndard) Reconèixer els indicis i inferir (p. 102) (B1... Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar)
Durada	5'47''
Tipologia textual	Entrevista
Font del text	Text enregistrat de la TV, material autèntic
Tipus de tasca	Seleccionar respostes a preguntes de comprensió global i específica
Condicions d'aplicació	Temps limitat més un exemple (14') Text repetit dues vegades

Taula 10. Descripció de la segona activitat de la prova de comprensió oral

Àmbit	Públic Lloc: parcs nacionals Esdeveniment: incidents Professional Esdeveniments: entrevista a un naturalista
Activitat comunicativa en el MECR	Comprendre els mitjans de comunicació i materials enregistrats (p. 97) (B1... Pot comprendre les idees principals de butlletins informatius radiofònics i de documents enregistrats senzills que tractin de temes familiars, emesos amb una parla relativament lenta i clara) Comprendre converses entre parlants nadius a fi de comprendre la informació general i alguns detalls específics (p. 95) (B1... Pot comprendre generalment les idees principals de discussions extenses que tinguin lloc en presència seva, a condició que el discurs s'articuli amb claredat i en registre estàndard) Reconèixer els indicis i inferir (p. 102) (B1... Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar)
Durada	2'25''/1'/1'45''
Tipologia textual	Reportatge
Font del text	Text enregistrat de la TV, material autèntic
Tipus de tasca	Exercici de selecció múltiple (3 opcions)
Condicions d'aplicació	Temps limitat (13') Text repetit dues vegades

Taula 11. Descripció de la tercera activitat de la prova de comprensió oral

Àmbit	Públic Esdeveniments: incident
Activitat comunicativa en el MECR	Comprendre els mitjans de comunicació i materials enregistrats (p. 97) (B1... Pot comprendre les idees principals de butlletins informatius radiofònics i de documents enregistrats senzills que tractin de temes familiars, emesos amb una parla relativament lenta i clara) Reconèixer els indicis i inferir (p. 102) (B1... Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar)
Durada	5'47''
Tipologia textual	Notícies
Font del text	Text enregistrat de la TV, material autèntic
Tipus de tasca	Seleccionar afirmacions vertaderes a partir de la comprensió global i específica dels textos
Condicions d'aplicació	Temps limitat (13'). Text repetit dues vegades facilitant un exemple

• **Comprensió escrita que avalua l'activitat de recepció visual**

Taula 12. Descripció de la primera activitat de la prova de comprensió escrita

Àmbit	Personal Actes: aficions
Activitat comunicativa en el MECR	Llegir per informar-se i discutir (p. 100) (B1... Pot reconèixer els punts significatius d'articles de diari senzills sobre temes quotidians) Reconèixer els indicis i inferir (p. 102) (B1... Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar)
Longitud	400 paraules
Tipologia textual	Entrevista
Font del text	Text d'un diari, material autèntic
Tipus de tasca	Llegir per obtenir una informació concreta
Condicions d'aplicació	Temps limitat més un exemple (40' per a les tres parts de la prova)

Taula 13. Descripció de la segona activitat de la prova de comprensió escrita

Àmbit	Públic Textos: anunci
Activitat comunicativa en el MECR	Llegir per informar-se i discutir (p. 100) (B1... Pot reconèixer els punts significatius d'articles de diari senzills sobre temes quotidians) Reconèixer els indicis i inferir (p. 102) (B1... Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar)
Longitud	200 paraules
Tipologia textual	Text informatiu publicitari
Font del text	Text d'un diari, material autèntic
Tipus de tasca	Completar un text seleccionant frases seguint el fil narratiu i utilitzant punts de referència lingüístics i textuais
Condicions d'aplicació	Temps limitat (40' per a les tres parts de la prova). Text repetit dues vegades facilitant un exemple

Taula 14. Descripció de la tercera activitat de la prova de comprensió escrita

Àmbit	Públic Esdeveniments: incidents
Activitat comunicativa del MERC	Llegir per informar-se i discutir (p. 100) (B1... Pot reconèixer el fil argumental en el tractament d'un problema presentat encara que no necessàriament d'una manera detallada. Pot reconèixer els punts significatius d'articles de diari senzills sobre temes quotidians) Reconèixer els indicis i inferir (p. 102) (B1... Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar)
Longitud	5 textos de 40'/50 paraules per text
Tipologia textual	Textos narratius curts
Font del text	Textos de diversos diaris, material autèntic
Tipus de tasca	Seleccionar títols d'articles a partir de la comprensió global i específica del text
Condicions d'aplicació	Temps limitat (40' per a les tres parts de la prova) facilitant un exemple

- Expressió escrita que avalua l'activitat de producció

Taula 15. Descripció de l'activitat de la prova d'expressió escrita

Àmbit	Escollit per cada alumne
Activitat comunicativa del MECR	Producció escrita global (p. 89) (B1... Pot escriure textos ben connectats sobre una gamma de temes familiars de la seva àrea d'interès i pot enllaçar una sèrie d'elements discrets breus en una seqüència lineal) Esriptura creativa (p. 89) (B1... Pot escriure sobre experiències i descriure els sentiments i les reaccions mitjançant textos senzills i estructurats. Pot descriure un esdeveniment, un viatge recent real o imaginat. Pot narrar una història)
Longitud	Al voltant de 125 paraules
Tipologia textual	Text narratiu
Tipus de tasca	Redactar un text narratiu de 125 paraules sobre una experiència passada
Condicions d'aplicació	Temps limitat (30')

- Expressió oral

Taula 16. Descripció de les tasques de la prova d'expressió oral

Àmbit	Escollit per cada alumne entre dues possibilitats seleccionades a l'atzar
Activitat comunicativa del MECR	Producció oral global (p. 85) (B1... Pot fer, d'una manera raonablement fluida, una descripció senzilla d'un dels seus possibles temes d'interès i presentar-la com una successió lineal de punt)
Durada	10'-12'
Tipus de tasques	Fer una descripció (2-3') a partir d'una imatge Respondre a una sèrie de preguntes relacionades directament o indirecta amb la imatge formulades per l'interlocutor
Condicions d'aplicació	Temps total limitat (12') més 5' de preparació per a la descripció

- **Competència gramatical**

Taula 17. Descripció de la tasca de la prova de competència gramatical

Repertori lingüístic i correcció gramatical del MECR	<p>Repertori lingüístic general (p. 142) (B1... Té prou mitjans lingüístics i un vocabulari suficient per expressar-se malgrat alguns dubtes i circumloquis, sobre temes com la família, el temps lliure i les aficions, els interessos, la feina, els viatges i l'actualitat..., però les limitacions lèxiques provoquen repeticions i, fins i tot, de vegades, dificultats en la formulació)</p> <p>Correcció gramatical (p. 146) (B1... Utilitza de manera força acurada un repertori d'expressions habituals i associades a les situacions més previsible)</p>
Longitud	400 paraules
Tipologia textual	Document narratiu
Font del text	Text extret d'una revista, material autèntic
Tipus de tasca	Omplir els buits d'un text seleccionant la paraula correcta entre diverses opcions (<i>cloze test</i>)
Condicions d'aplicació	Temps limitat (20')

3.3. Qüestionaris

S'elaboren dos qüestionaris, un per a l'alumnat i, l'altre, per al professorat, per recollir dades sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge i el context educatiu.

Els aspectes mesurats s'especifiquen a les **taules 18 i 19**.

- **Qüestionari per a l'alumnat**

Taula 18. Descripció dels aspectes avaluats en el qüestionari per a l'alumnat de batxillerat

Aspectes avaluats	Ítems
Dades personals	3
L'aprenentatge de l'anglès al centre	3
Activitats d'aprenentatge a l'aula	10
Avaluació	6
Motivació i incentius	6
Valoració de l'acció del professor o la professora	12
Dificultats per a l'aprenentatge de l'anglès	13
Rendiment	10
Condicionants del rendiment	18
Expectatives acadèmiques	1
Aprenentatge de l'anglès fora del centre	4
Medi familiar	3

Comentaris generals

Els percentatges de respostes correctes del 2000 i del 2004 són molt similars, amb una lleugera millora el 2004. En analitzar les respostes de l'alumnat als ítems de comprensió oral s'observa que, sovint, hi ha comprensió literal de paraules o grups de paraules, però l'alumnat no entén completament el text oral i, per tant, selecciona opcions de resposta a les quals figuren les paraules o grups de paraules que escolta en el text oral. La comprensió literal és bona però quan s'ha d'inferir el significat, el percentatge d'alumnat que escull la resposta correcta disminueix.

3.2. Comprensió escrita

L'alumnat llegeix tres textos de diferent longitud, tipologia i temàtica i ha de completar-los seleccionant preguntes, frases i títols.

• Ítem 12. News Items

	2004	2000
b. <i>Maritime Argument</i>	21,3%	18,4%
c. <i>Anonymous Message</i>	2,8%	2,1%
d. <i>*Too many Pints</i>	59,7%	61,9%
e. <i>Telephone Shock</i>	3,1%	1,8%
f. <i>Teenager attacked on beach</i>	1,7%	1,6%
g. <i>Biker War</i>	4,0%	4,0%
h. <i>Beach Death Man Accused</i>	7,0%	5,4%

• Ítem 13. News Items

	2004	2000
b. <i>Maritime Argument</i>	3,7%	5,4%
c. <i>Anonymous Message</i>	0,8%	0,4%
d. <i>Too many Pints</i>	1,0%	0,6%
e. <i>Telephone Shock</i>	0,7%	0,6%
f. <i>*Teenager attacked on beach</i>	66,2%	61,9%
g. <i>Biker War</i>	0,5%	0,4%
h. <i>Beach Death Man Accused</i>	26,8%	27,4%

• Comentaris generals

Els percentatges de respostes correctes del 2000 i del 2004 són molt similars encara que els del 2004 són lleugerament inferiors. Més d'un 50% d'alumnat d'ambdues avaluacions escullen de manera correcta els ítems 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11 i 13 mentre que els ítems 7, 8 i 10 presenten més dificultats.

De manera similar al que s'observa en l'analitzar els ítems de comprensió oral, les respostes dels ítems de comprensió escrita fan pensar que, part de l'alumnat, entén paraules soltes, grups de paraules i la informació explícita dels textos però té dificultats a l'hora de seguir el fil narratiu d'un text o inferir-ne informació. Aleshores, escull respostes en funció d'aquesta comprensió parcial i, sovint, tria aquelles respostes en les quals figuren les mateixes paraules del text o paraules relacionades.

3.3. Competència gramatical

En l'habilitat de competència gramatical es demana a l'alumnat que ompli quinze buits d'un text de 400 paraules, seleccionant la paraula correcta d'entre quatre opcions per a cada mot. El text és de tipus argumentatiu i pertany a un article d'una revista sobre una experiència escolar.

	2004	2000
13. a) <i>on</i>	11%	11%
b) <i>about</i>	37,8%	37,6%
c) <i>at</i>	2,2%	2,7%
d) <i>*in</i>	49%	48,6%
14. a) <i>learn</i>	24,6%	23,9%
b) <i>for learn</i>	7,1%	8,1%
c) <i>*learning</i>	47,9%	44,9%
d) <i>to learn</i>	20,4%	23,1%
15. a) <i>*must</i>	57,9%	59,9%
b) <i>ought</i>	7,3%	7,9%
c) <i>have</i>	12,5%	9,8%
d) <i>would</i>	22,3%	22,4%

• Comentaris generals

Els percentatges de respostes correctes del 2000 i del 2004 són molt similars i, a l'hora de valorar-los, cal tenir en compte que el fet d'haver d'aplicar els coneixements gramaticals a un text que té un fil narratiu que s'ha d'entendre complica la tasca. Altres estudis existents demostren que l'alumnat obté millors resultats quan du a terme exercicis d'exercitació lingüística o ha de respondre preguntes curtes que quan ha d'aplicar la gramàtica en context.

Els ítems **2, 3, 6, 7 i 15** semblen haver estat relativament fàcils, atès que l'any 2000 han respost de manera correcta entre un 58,6% i un 79,2% de l'alumnat i l'any 2004 entre un 55,5% i un 73,6%. Les respostes incorrectes es reparteixen entre la resta d'opcions i no són significatives.

Pel que fa als ítems **1, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13 i 14**, hi ha aproximadament entre el 35% i el 50% d'alumnat que tria l'opció correcta tot i que el percentatge d'alumnat que escull altres opcions és bastant elevat. El cas més significatiu és l'ítem **1** que fa referència a l'ordre de les paraules en anglès, i que l'any 2004 hi ha pràcticament el mateix percentatge d'alumnat que tria la resposta correcta *d* que la resposta incorrecta *b*.

L'ítem **10** és el que ha presentat més complicacions: l'opció correcta *d* és la que escullen el menor nombre d'alumnes, la majoria dels quals es decanten per alguna de les altres tres opcions.

4. Resultats en relació amb una prova de llengua anglesa de cicle elemental

Seguidament, es presenten les dades següents:

- Nombre i percentatge d'alumnat que obté cadascuna de les puntuacions en cadascuna de les parts de la prova (2000-2004).
- Percentatge d'alumnat que supera la puntuació mitjana de cadascuna de les parts de la prova (2000-2004).
- Percentatge d'alumnat que supera la nota de tall necessària per assolir el nivell elemental de les EOI (establerta en la superació del 65% de la puntuació) de cadascuna de les parts de la prova. Aquesta dada mostra el percentatge d'alumnat de segon de batxillerat que superaria cadascuna de les habilitats avaluades en funció d'aquest criteri.

4.1. Comprensió oral

La puntuació màxima de comprensió oral són 15 punts. L'any 2004 se situa la nota mitjana de comprensió oral en 8 punts, en funció de la nota mitjana teòrica de la prova (7,5) i de la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat (8,6). La nota de tall se situa en 10 punts.

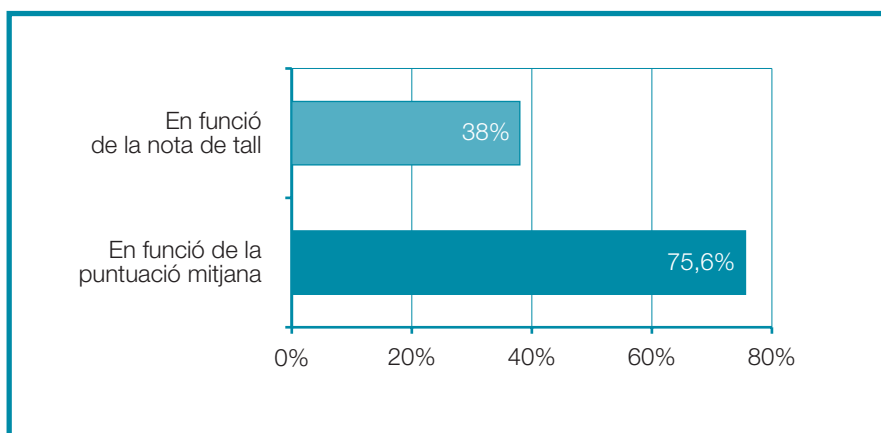
Taula 40. Nombre i percentatge d'alumnat que obté cadascuna de les puntuacions al 2004

Punts obtinguts per l'alumnat	Nombre d'alumnat que obté aquesta puntuació	% d'alumnat que obté aquesta puntuació
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	10	0,5%
4	23	1,2%
5	131	6,8%
6	135	7%
7	171	8,9%
8	474	24,6%
9	250	13%
10	385	20%
11	155	8%
12	167	8,7%
13	16	0,8%
14	10	0,5%
15	0	0%

Puntuació mitjana

Teòrica (50%)	7,5 punts
Obtinguda per l'alumnat (57,3%)	8,6 punts
Nota de tall (65%)	9,7 punts

Gràfic 4. Percentatge d'alumnat que supera la prova de comprensió oral al 2004 (n=1.927)

4.2. Competència gramatical

La puntuació màxima de competència gramatical són 15 punts. L'any 2004 se situa la nota mitjana de competència gramatical en 7 punts, en funció de la nota mitjana teòrica de la prova (7,5) i de la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat (7,1). La nota de tall se situa en 10 punts.

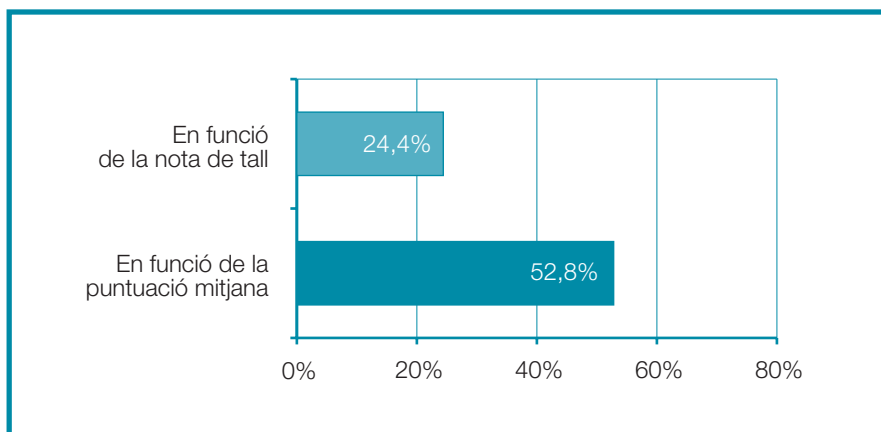
Taula 42. Nombre i percentatge d'alumnat que obté cadascuna de les puntuacions al 2004

Punts obtinguts per l'alumnat	Nombre d'alumnat que obté aquesta puntuació	% d'alumnat que obté aquesta puntuació
0	7	0,4%
1	39	2%
2	75	3,9%
3	138	7,2%
4	207	10,8%
5	226	11,8%
6	212	11,1%
7	199	10,4%
8	183	9,6%
9	160	8,4%
10	132	6,9%
11	116	6,1%
12	93	4,9%
13	59	3,1%
14	46	2,4%
15	19	1%

Puntuació mitjana

Teòrica (50%)	7,5 punts
Obtinguda per l'alumnat (47,2%)	7,1 punts
Nota de tall (65%)	9,7 punts

Gràfic 6. Percentatge d'alumnat que supera la prova de competència gramatical al 2004 (n=1.911)

4.3. Comprensió escrita

La puntuació màxima de comprensió escrita són 15 punts. L'any 2004 la nota mitjana de comprensió escrita se situa en 8 punts, en funció de la nota mitjana teòrica de la prova (7,5) i de la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat (7,7). La nota de tall se situa en 10 punts.

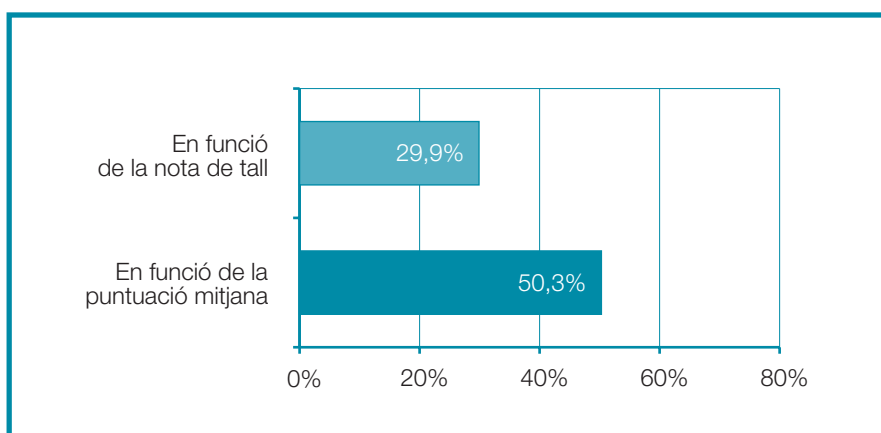
Taula 44. Nombre i percentatge d'alumnat que obté cadascuna de les puntuacions al 2004

Punts obtinguts per l'alumnat	Nombre d'alumnat que obté aquesta puntuació	% d'alumnat que obté aquesta puntuació
0	29	1,5%
1	41	2,1%
2	89	4,6%
3	177	9,1%
4	0	0%
5	191	9,9%
6	220	11,4%
7	216	11,2%
8	189	9,8%
9	206	10,6%
10	165	8,5%
11	0	0%
12	156	8,1%
13	116	6%
14	90	4,7%
15	50	2,6%

Puntuació mitjana

Teòrica (50%)	7,5 punts
Obtinguda per l'alumnat (51,4%)	7,7 punts
Nota de tall (65%)	9,7 punts

Gràfic 8. Percentatge d'alumnat que supera la prova de comprensió escrita al 2004 (n=1.935)

4.4. Expressió escrita

La puntuació màxima d'expressió escrita són 15 punts. L'any 2004 la nota mitjana de comprensió escrita se situa en 7 punts, en funció de la nota mitjana teòrica de la prova (7,5) i de la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat (7). La nota de tall se situa en 10 punts.

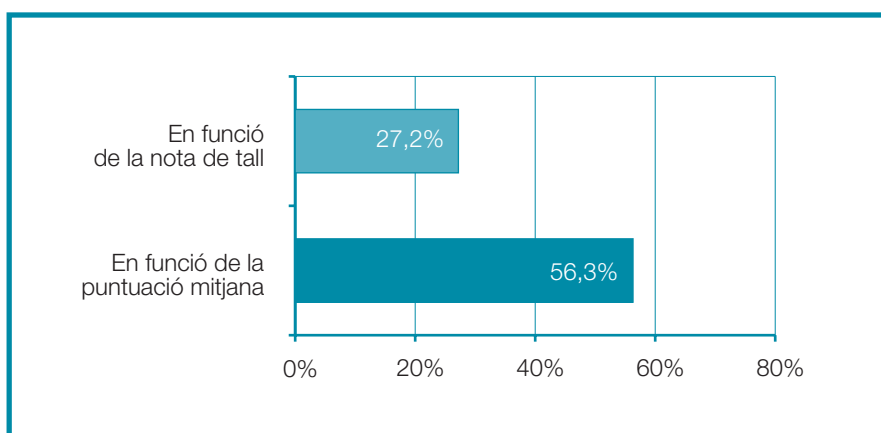
Taula 46. Nombre i percentatge d'alumnat que obté cadascuna de les puntuacions al 2004

Punts obtinguts per l'alumnat	Nombre d'alumnat que obté aquesta puntuació	% d'alumnat que obté aquesta puntuació
0	220	11,5%
1	5	0,3%
2	1	0,1%
3	122	6,4%
4	154	8,1%
5	154	8,1%
6	181	9,5%
7	208	10,9%
8	183	9,6%
9	164	8,6%
10	144	7,5%
11	99	5,2%
12	93	4,9%
13	71	3,7%
14	52	2,7%
15	62	3,2%

Puntuació mitjana

Teòrica (50%)	7,5 punts
Obtinguda per l'alumnat (46,7%)	7 punts
Nota de tall (65%)	9,7 punts

Gràfic 10. Percentatge d'alumnat que supera la prova d'expressió escrita al 2004 (n=1.917)

4.5. Expressió oral

La puntuació màxima d'expressió oral són 20 punts. L'any 2004 la nota mitjana d'expressió oral se situa en 11 punts, en funció de la nota mitjana teòrica de la prova (10) i de la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat (11,8). La nota de tall se situa en 13 punts.

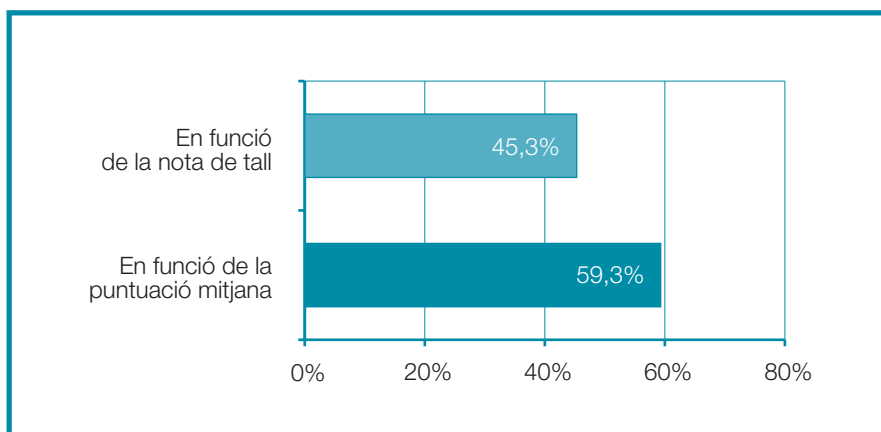
Taula 48. Nombre i percentatge d'alumnat que obté cadascuna de les puntuacions al 2004

Punts obtinguts per l'alumnat	Nombre d'alumnat que obté aquesta puntuació	% d'alumnat que obté aquesta puntuació
0	3	0,7%
1	0	0%
2	0	0%
3	3	0,7%
4	20	4,4%
5	15	3,3%
6	15	3,3%
7	28	6,1%
8	30	6,6%
9	29	6,3%
10	44	9,6%
11	30	6,6%
12	34	7,4%
13	43	9,4%
14	32	7%
15	26	5,7%
16	32	7%
17	19	4,1%
18	10	2,2%
19	25	5,5%
20	20	4,4%

Puntuació mitjana

Teòrica (50%)	10 punts
Obtinguda per l'alumnat (59,1%)	11,8 punts
Nota de tall (65%)	13 punts

Gràfic 12. Percentatge d'alumnat que supera la prova d'expressió oral al 2004 (n=458)

5. Resultats en relació amb els descriptors del Marc europeu comú de referència

Ateses les activitats de la prova i els descriptors de nivell descrits per a cada activitat, es considera que l'alumnat que supera el conjunt de les habilitats amb una nota de tall igual o superior al 65% té el nivell de competència lingüística comunicativa en llengua anglesa descrit en la franja corresponent al nivell B1 de les escales de domini d'aquest Marc (vegeu l'apartat *Descripció* de la prova en funció dels paràmetres del Marc europeu comú de referència. Taules 9-17).

Taula 50. Relació dels resultats amb els descriptors del Marc europeu comú de referència

Habilitats	% d'alumnat que ha superat la nota de tall		Descriptors del Marc europeu comú de referència
	2000	2004	
Comprensió oral	24%	38%	<p>L'alumnat pot comprendre les idees principals de butlletins informatius radiofònics i de documents enregistrats senzills que tractin de temes familiars, emesos amb una parla relativament lenta i clara.</p> <p>Pot comprendre generalment les idees principals de discussions extenses que tinguin lloc en presència seva, a condició que el discurs s'articuli amb claredat i en registre estàndard.</p> <p>Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar.</p>
Competència gramatical	25,7%	24,4%	<p>L'alumnat té prou mitjans lingüístics i un vocabulari suficient per expressar-se, malgrat alguns dubtes i circumloquis, sobre temes com la família, el temps lliure i les aficions, els interessos, la feina, els viatges i l'actualitat..., però les seves limitacions lèxiques provoquen repeticions i, fins i tot, de vegades, dificultats en la formulació.</p> <p>Utilitza de manera força acurada un repertori d'expressions habituals i associades a les situacions més previsibles.</p>
Comprensió escrita	34,9%	29,9%	<p>L'alumnat pot reconèixer els punts significatius d'articles de diari senzills sobre temes quotidians.</p> <p>Pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar.</p> <p>Pot reconèixer el fil argumental en el tractament d'un problema presentat encara que no necessàriament d'una manera detallada.</p>
Expressió escrita	31,6%	27,2%	<p>L'alumnat pot escriure textos ben connectats sobre una gamma de temes familiars de la seva àrea d'interès i pot enllaçar una sèrie d'elements discrets breus en una seqüència lineal.</p> <p>Pot escriure sobre experiències i descriure els seus sentiments i les seves reaccions mitjançant textos senzills i estructurats.</p> <p>Pot descriure un esdeveniment, un viatge recent real o imaginat.</p> <p>Pot narrar una història.</p>
Expressió oral	40,5%	45,3%	<p>L'alumnat pot fer, d'una manera raonablement fluïda, una descripció senzilla d'un dels seus possibles temes d'interès i presentar-la com una successió lineal de punt.</p>

Tal com mostra la **taula 50**, en el 2004 hi ha hagut un increment important en el percentatge d'alumnat que superaria la nota de tall en comprensió oral, un increment discret en expressió oral i una lleugera disminució en els percentatges d'alumnat que superarien la nota de tall en comprensió i expressió escrites.

Quant als procediments per avaluar, tal i com es pot veure a la **taula 65**, el 72,2% l'any 2000 i el 71,3% el 2004, valora molt el treball individual de cada alumne. S'utilitzen amb molta o força freqüència proves escrites que requereixen una explicació, descripció o raonament de l'alumnat i proves objectives elaborades pel professorat. També es té força en compte l'actitud de l'alumne a classe i els treballs que habitualment es realitzen a classe. Destaca el fort increment de l'ús de proves de comprensió oral (un 47,8% entre molt i bastant l'any 2000 i un 84,8 l'any 2004) que podria haver incidit en la millora de resultats en aquesta habilitat.

Taula 65. Importància que es concedeix als procediments següents per avaluar el treball de l'alumnat (2000-2004). (n_{Anys 2000}=98 i n_{Anys 2004}=96)

	2000			2004		
	Cap o poca	Bastant	Molta	Cap o poca	Bastant	Molta
Proves estandarditzades	37,5%	54,2%	8,3%	30,4%	51,1%	18,5%
Proves escrites que requereixen una explicació, descripció o raonament de l'alumnat	3,1%	38,1%	58,8%	14%	44,1%	41,9%
Proves objectives elaborades pel professorat	6,3%	49%	44,8%	6,4%	40,4%	53,2%
Proves de comprensió oral	52,1%	37,2%	10,6%	15,2%	58,7%	26,1%
Recollida sistemàtica de dades de producció oral de l'alumnat	56,4%	39,4%	4,3%	61,7%	29,8%	8,5%
Treballs que es realitzen habitualment a classe	13,4%	54,6%	32%	13,7%	60%	26,3%
Actitud de l'alumne a classe	8,3%	56,3%	35,4%	14,8%	50,5%	34,7%
Rendiment del treball en grup	51%	39,6%	9,4%	41,3%	47,8%	10,9%
Valoració del treball individual	2%	25,8%	72,2%	1,1%	27,7%	71,3%

3.8. Coordinació del professorat d'anglès

La freqüència amb què el professorat d'anglès es reuneix per programar i tractar temes relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua és d'un cop per setmana segons un 54,9% del professorat del 2000 i un 42,1% del 2004 o bé una vegada cada mes pel que afirma un 19,8% del 2000 i un 34% del 2004.

4. Relació entre els resultats i les dades de context

Com ja s'ha dit en l'apartat de *Resultats*, hi ha diferències significatives entre els dos anys d'avaluació en els resultats de comprensió oral, comprensió escrita i expressió escrita. En general, hi ha un petit augment de puntuació en comprensió oral del 2004 respecte al 2000 i una lleugera disminució en comprensió i expressió escrites.

La **taula 66** mostra els resultats comparatius segons l'hàbitat dels centres l'any 2000 i la **67** els de l'any 2004.

Taula 66. Resultats comparatius segons l'hàbitat dels centres (2000)

Habilitats	Hàbitat dels centres	Resultats 2000	Diferències per hàbitat?	
Comprensió oral	Barcelona ciutat	52%	Sí	
	Poblacions 10.001-100.000 habitants	52,5%		
	Poblacions 1.000-10.000 habitants	50%		
Competència gramatical	Barcelona ciutat	49,8%	Sí	
	Poblacions 10.001-100.000 habitants	49,6%		
	Poblacions 1.000-10.000 habitants	46%		
Comprensió escrita	Barcelona ciutat	49,2%	Sí	
	Poblacions 10.001-100.000 habitants	57,9%		
	Poblacions 1.000-10.000 habitants	55,1%		
Expressió escrita	Barcelona ciutat	55,8%	Sí	
	Poblacions 10.001-100.000 habitants	53,7%		
	Poblacions 1.000-10.000 habitants	49,5%		
Expressió oral	Barcelona ciutat	55,7%	NO	
	Poblacions 10.001-100.000 habitants	56,1%		
	Poblacions 1.000-10.000 habitants	53,4%		
Global	Sense expressió oral	Barcelona ciutat	53,6%	Sí
		Poblacions 10.001-100.000 habitants	52,2%	
		Poblacions 1.000-10.000 habitants	48,9%	
Global	Amb expressió oral	Barcelona ciutat	55%	NO
		Poblacions 10.001-100.000 habitants	55,6%	
		Poblacions 1.000-10.000 habitants	51,1%	

Nota: Es considera que hi ha diferències estadísticament significatives a nivell 0,05.

CONCLUSIONS

Quant als resultats

- Un dels objectius de l'estudi és conèixer el grau de competència lingüística en anglès de l'alumnat que finalitza el batxillerat. En aquest sentit, l'alumnat subjecte a avaluació l'any 2004 obté una puntuació mitjana global que se situa lleugerament per sobre del que es considera un aprovat (50% d'encerts). Els millors resultats s'obtenen en les habilitats d'expressió i comprensió orals i els més fluïdos en les d'expressió escrita i competència gramatical.
- En comprensió oral l'alumnat mostra més facilitat per respondre qüestions referides a textos orals curts que les referides a textos més llargs. Analitzant les respostes donades als ítems, es constata que l'alumnat sovint entén paraules o grups de paraules (bona comprensió literal), però no entén completament el significat global dels textos llargs i té dificultats per seguir-ne el fil conductor.
- En comprensió escrita, la tendència és la mateixa que en comprensió oral: s'evidencia més facilitat en respondre ítems referits a textos curts que a textos de longitud mitjana o llarga. L'alumnat entén paraules o grups de paraules (bona comprensió literal) però té més dificultat a l'hora d'inferir informació dels textos.
- En expressió oral, tot i tenint en compte que la prova la realitza una submostra d'alumnat i, per tant, és difícil obtenir dades estadísticament significatives, la tendència és que la majoria de l'alumnat pot fer un discurs coherent amb una pronunciació entenedora. L'alumnat presenta més dificultats a l'hora d'utilitzar estructures sintàctiques i elements morfològics adequats, la qual cosa corrobora la tendència a la baixa en els resultats de competència gramatical i expressió escrita. També manifesta algunes dificultats en relació amb el vocabulari i la cohesió del discurs.
- L'expressió escrita és l'habilitat en la qual l'alumnat manifesta més dificultats. La mitjana dels resultats no arriba al que s'entén per un aprovat. Les dificultats es concreten en la correcció lingüística i el vocabulari. Amb tot, aproximadament dos de cada tres alumnes poden elaborar un text narratiu sobre una experiència passada sense model previ ni pautes.
- En competència gramatical la mitjana dels resultats tampoc arriba al que es considera un aprovat. Aquest resultat és baix i coincideix amb les dificultats que l'alumnat presenta a l'hora d'elaborar correctament un text una mica extens i que s'apunten en l'apartat referent a l'expressió escrita.
- Comparativament, els resultats en comprensió i expressió escrites són millors en el 2000. En canvi, en comprensió oral l'alumnat obté millors resultats el 2004. En competència gramatical i en expressió oral les diferències no són estadísticament significatives, tot i que, en aquest segon cas, es manifesta una tendència a la millora en el 2004. La possibilitat de fer desdoblaments a l'ESO i la inclusió d'una activitat de comprensió oral a la prova de les PAU des del curs 2002-2003, pot haver incidit en la millora de les habilitats orals. De fet, els qüestionaris de context del 2004, tant de l'alumnat com del professorat, constaten un increment de l'ús de mitjans audiovisuals a l'aula. En expressió escrita, però, al 2004 hi ha hagut una davallada en la puntuació obtinguda pels alumnes que s'explica, en part, pel fet que un nombre important d'alumnat de la mostra del 2000 provenia de la LOGSE i, per tant, havia escollit una formació acadèmica més llarga (tres cursos de BUP i un de COU) que l'alumnat del 2004. Aquest alumnat ha tingut menys oportunitats de dur a terme tasques de complexitat cognitiva elevada entre les que s'hi poden incloure les d'expressió escrita que requereixen explicacions, descripcions i raonaments.
- Pel que fa als resultats de l'alumnat, emprant el criteri de les proves de certificació de nivell elemental (65% d'encerts), l'any 2004 hi ha més alumnat de batxillerat que superaria la part de la prova corresponent a comprensió i expressió orals. En canvi, en competència gramatical i comprensió i expressió escrites, els percentatges d'alumnat que la superarien han disminuït lleugerament.
- L'alumnat que obté resultats iguals o superiors al 65 % mostra un nivell de competència lingüística comunicativa en llengua anglesa corresponent al nivell B1 de les escales de domini del Marc europeu comú de referència.

Per tant, emprant aquest criteri d'avaluació, aproximadament un de cada tres alumnes de segon de batxillerat aconsegueix aquest nivell en comprensió oral i comprensió escrita. En expressió escrita i competència gramatical ho aconsegueix un de cada quatre i en expressió oral gairebé un de cada dos.

En cadascuna de les habilitats avaluades l'alumne que mostra aquest nivell pot dur a terme les següents activitats comunicatives:

- *Comprensió oral*: és capaç d'entendre les idees principals de butlletins informatius radiofònics i documents enregistrats senzills que tractin de temes familiars, emesos amb bona parla, relativament lenta i clara, així com de copsar, de manera general, les idees principals de discussions extenses que es donin en presència seva, a condició que el discurs s'articuli amb claredat i tingui un registre estàndard. També pot extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema sigui familiar.
- *Competència gramatical*: és capaç d'expressar-se, malgrat alguns dubtes i circumloquis, sobre temes com la família, el temps lliure i les aficions, els interessos, la feina, els viatges i l'actualitat..., però amb limitacions lèxiques que provoquen repeticions i amb limitacions de formulació.
- *Expressió oral*: és capaç de fer, d'una manera raonablement fluïda, una descripció senzilla d'un tema d'interès seu i presentar-la com una successió lineal.
- *Comprensió escrita*: pot reconèixer els punts significatius d'articles senzills de diari que tractin temes quotidians, extrapolar del context el significat d'algunes paraules desconegudes i deduir el significat de la frase a condició que el tema en qüestió sigui familiar, així com de reconèixer el fil argumental en el tractament d'un problema presentat encara que no d'una manera detallada.
- *Expressió escrita*: és capaç d'escriure textos ben connectats sobre una gamma de temes d'interès seu i enllaçar una sèrie d'elements discrets breus en una seqüència lineal, escriure sobre experiències i descriure els seus sentiments i les seves reaccions mitjançant textos senzills i estructurats, descriure un esdeveniment, un viatge recent real o imaginat.

Quant a les característiques de l'alumnat

- La majoria de pares i mares de l'alumnat de segon de batxillerat de la mostra ha cursat estudis primaris o secundaris. El nivell formatiu dels pares i mares i la llengua parlada a casa incideixen en la puntuació de l'alumnat. El fet que els pares i mares tinguin un nivell acadèmic alt repercuteix positivament en els resultats acadèmics. El mateix succeeix amb el fet que l'alumnat parli habitualment en català, atès que això implica un grau de bilingüisme més alt, la qual cosa facilita l'adquisició d'una tercera llengua, en aquest cas l'anglès.
- Pel que fa a recursos disponibles a la llar, aproximadament un de cada dos alumnes, disposa d'equip de música i un de cada quatre, disposa d'ordinador amb connexió a Internet i de vídeo. L'antena parabòlica és molt menys habitual. El que l'alumnat utilitza més sovint per a l'aprenentatge de l'anglès són el DVD o vídeo, l'equip de música i la televisió amb sistema dual. Tots ells incideixen positivament en els seus resultats. Altres recursos com l'antena parabòlica, Internet o el fet de disposar de diccionaris d'anglès no es mostren rellevants en els resultats.
- La motivació de l'alumnat, el fet de ser perseverant i de tenir unes expectatives acadèmiques altes són factors que incideixen positivament en els resultats. En canvi, el fet que l'alumnat hagi repetit algun curs influeix negativament.
- L'alumnat manifesta que no li agrada massa les activitats que realitza a la classe d'anglès ni considera que sigui una assignatura fàcil.
- Gairebé la meitat de l'alumnat de segon de batxillerat afirma que rep classes d'anglès fora del centre durant dues hores o més, en acadèmies, o mitjançant classes individuals. Els resultats de l'alumnat que realitza aquestes activitats, així com els dels alumnes que llegeixen llibres com a activitat complementària de les que es duen a terme a l'aula, són millors, encara que les diferències no són estadísticament significatives.
- De cara al futur, la majoria de l'alumnat de la mostra manifesta que vol estudiar una carrera universitària i pensa que l'anglès li pot ser útil, tant en els estudis superiors com a nivell professional.
- El gènere de l'alumnat, no incideix en els resultats.

Quant a les característiques del centre

- L'any 2004 no hi ha diferències significatives per raó de l'hàbitat dels centres. En canvi l'any 2000, l'hàbitat va tenir incidència positiva en els resultats d'algunes habilitats de l'alumnat de centres de poblacions de menys de 10.000 habitants respecte a poblacions de 10.000 habitants o més i de Barcelona ciutat. Cal tenir en compte que la distribució de la mostra dels dos anys d'avaluació, segons el criteri de l'hàbitat, va ser lleugerament diferent.
- La titularitat incideix, tant en el 2000 com en el 2004, en el resultat de comprensió escrita i, l'any 2000, incideix, a més, en comprensió oral. Aquesta variable però, no es pot deslligar d'altres variables de context, com el nivell socioeconòmic i cultural de la família.
- L'inici primerenc de l'aprenentatge de l'anglès en el centre incideix positivament en els resultats. Tanmateix, només s'estableixen diferències significatives entre la puntuació mitjana de l'alumnat que va començar a estudiar-lo abans dels 6 anys i el que ho va fer després dels 8.
- Determinats enfocaments metodològics a l'aula com per exemple les classes interactives, el treball en parelles o en petits grups, l'ús de mitjans audiovisuals, que el professor motivi l'alumnat, que supervisi els treballs realitzats per l'alumnat i que indiqui i expliqui els errors comesos, incideixen de manera positiva en els resultats.
- El professorat d'anglès de batxillerat té la titulació adient per impartir classes d'anglès. La majoria s'ha format i/o ha viscut durant un període de temps més o menys llarg en països de parla anglesa. Pel que fa a la seva formació permanent, assisteix a cursos, alguns d'ells subvencionats pel Departament d'Educació, i participa en jornades i congressos.
- El professorat que imparteix batxillerat és majoritàriament el de més experiència docent. A més, en el 2004 s'observa una tendència a concentrar en aquest cursos el professorat de més antiguitat en el centre.
- El professorat de l'any 2000 dedicava setmanalment dues hores de classe a cada grup i el del 2004 ho augmenta a tres hores. No compta amb el suport d'un auxiliar de conversa i per impartir les classes sol utilitzar el llibre de text com a guia. Tot i que encara no s'utilitzen de manera generalitzada, s'ha incrementat l'ús de l'aula multimèdia específica per a l'idioma, de l'aula d'audiovisuals i de programes d'ordinador.
- En general, el professorat demana a l'alumnat que, fora de les hores preceptives, llegeixi llibres o dugui a terme activitats complementàries a les que es realitzen a l'aula. L'alumnat hi sol dedicar d'una a dues hores setmanals, el professorat les supervisa i, sovint, les utilitza com a material d'avaluació. Les avaluacions es realitzen a l'inici de curs, al final i en acabar cada nou bloc temàtic.
- La majoria del professorat d'anglès de batxillerat es reuneix un cop per setmana per programar i preparar les activitats d'ensenyament i d'aprenentatge tot i que n'hi ha que només ho fan una vegada al mes.
- Pel que fa a la valoració social de la tasca docent, es produeix una discrepància entre la percepció que en té el professorat (se sent poc valorat socialment) i la percepció més favorable de l'alumnat.

RECOMANACIONS

Pel que fa a la programació i a la metodologia

- L'alumnat de segon de batxillerat avaluat el 2004 obté els millors resultats en comprensió i expressió orals. Els qüestionaris de context demostren que en aquest darrers anys s'ha incrementat l'ús de mitjans audiovisuals a classe; per tant, si es treballa més a fons (dedicant-hi més temps, treballant amb grups més reduïts...) una determinada habilitat, millora el rendiment. Els resultats en comprensió i expressió escrites, juntament amb els de competència gramatical han empitjorat. Cal seguir treballant les habilitats orals, però sense oblidar que la producció escrita és fonamental per continuar estudis posteriors, per desenvolupar-se plenament en un món global i per competir amb èxit en el mercat laboral. L'alumnat ha de començar a exercitar-se en producció escrita durant l'educació primària. Les diverses competències lingüístiques estan interrelacionades entre sí i les unes reforcen les altres, cal, doncs, treballar-les de forma integrada en contextos diferents, dins i fora de l'escola, per garantir-ne un bon nivell d'assoliment.
- Els resultats obtinguts per l'alumnat en comprensió escrita i oral posen de manifest que s'ha d'emfatitzar, no només una comprensió lineal, sinó també de nivell inferencial. S'ha d'oferir a l'alumnat la possibilitat de treballar amb textos de diferent tipologia que tinguin un *input* comprensible superior al seu coneixement actiu de la llengua anglesa, per tal d'activar diferents estratègies de comprensió, cosa que el farà avançar en l'aprenentatge.
- Pel que fa a la metodologia que s'utilitza a les classes d'anglès, l'estudi mostra que les classes interactives, l'ús de mitjans audiovisuals, el treball en grups petits i el control (recollida i supervisió) per part del professorat del treball de l'alumnat són opcions que incideixen positivament en els resultats. No hi ha pràcticament diferències entre les pràctiques metodològiques esmentades pel professorat i l'alumnat en l'avaluació del 2000 i en la del 2004, a part de l'increment de l'ús de mitjans audiovisuals, programes d'ordinador i recursos d'Internet. Cal, doncs, seguir fomentant les pràctiques que contribueixen a millorar els resultats. Atesos els resultats en les habilitats d'expressió escrita i competència gramatical, cal incrementar les tasques escrites que requereixin explicacions, descripcions o raonaments.
- Com a mesura complementària, caldria dissenyar formació per al professorat de llengua anglesa relacionada amb el treball cooperatiu, tècniques comunicatives i atenció i adaptació a la diversitat, que és una prioritat encara per resoldre per a la majoria del professorat. Atès el nombre encara reduït de professorat que utilitza les TIC de manera regular en les activitats d'ensenyament-aprenentatge i l'efecte motivador que aquestes eines provoquen en l'alumnat, així com el paper fonamental que tenen en totes les àrees del món laboral, cal continuar els cursos sobre la incorporació de les TIC a l'ensenyament de la llengua anglesa per tal d'incrementar-ne l'ús.

Pel que fa a d'altres *inputs*

Les dades del present estudi mostren que el fet de fer activitats relacionades amb l'aprenentatge de l'anglès fora del centre contribueixen a millorar els resultats, tot i que la seva incidència no és estadísticament significativa. Les hores de dedicació tampoc mostren resultats significatius i són variables que no incideixen en els resultats de l'alumnat. La lectura de llibres, en canvi, sí que influeix positivament en els resultats. Altres estudis corroboren que l'eficàcia de l'aprenentatge de la llengua estrangera augmenta només quan els alumnes estan en contacte amb aquesta llengua durant un nombre considerable d'hores.

En l'estudi: *The Assessment of Pupil's Skills in Eight European Countries 2002* publicat per la *European network of policy makers for the evaluation of education systems*, l'objectiu del qual era comparar els nivells de competència de l'alumnat en coneixement lingüístic, comprensió i expressió escrites i comprensió oral entre els sistemes educatius dels diferents països participants (Alemanya, Dinamarca, Espanya, Finlàndia, França, Noruega, Països Baixos i Suècia), es fa palès que els resultats de l'alumnat espanyol no són gens bons: ocupa el setè lloc en comprensió oral, comprensió lectora i producció escrita i el sisè en competència lingüística. Tot i que la mostra de Catalunya no és estadísticament significativa, la tendència dels resultats és la mateixa que la de la mostra de tot l'Estat. Si es tenen en compte les dades de context d'aquest mateix estudi, s'observa que Espanya és el país que rep menys *inputs* fora del context escolar.

Per tant, si es volen millorar els resultats acadèmics s'ha d'incrementar l'*input* que rep l'alumnat tant com sigui possible no només augmentant el nombre d'hores d'aprenentatge sinó intentant que l'alumnat rebi l'*input* que rebria en un context natural (a través dels mitjans de comunicació, pel·lícules no doblades, lectura de revistes i diaris i estades en països de parla anglesa). La bibliografia especialitzada demostra que el nombre d'hores en un any d'exposició en el context natural és superior al nombre d'hores dedicades habitualment a la llengua estrangera en tota l'escolarització.

Pel que fa a l'edat de començament de l'aprenentatge

El present estudi fa palès que només s'estableixen diferències significatives entre els resultats de l'alumnat que comença l'aprenentatge de l'anglès abans dels 6 anys i el que ho fa després dels 8. No obstant això, la mostra no permet separar aquesta dada del nivell socioeconòmic d'aquest alumnat. Cal seguir aprofundint en aquest tema i no donar per suposat que la introducció primerenca d'una llengua estrangera, per si sola, repercuteix directament en els resultats.

Pel que fa a la motivació

Tenint en compte que un grau de motivació elevat respecte de l'anglès i el fet de tenir un/a professor/a motivadors són variables que incideixen positivament en els resultats, es recomanen accions a l'aula que fomentin aquesta motivació: rebre *inputs* a través d'activitats lúdiques (la televisió, el cinema i lectures adients, tal com s'ha dit abans, fomentar activitats transversals com la música o el teatre en anglès o bé introduir a la classe d'anglès temes que interessin l'alumnat i que puguin tenir continuïtat fora del context escolar...) i fomentar, en l'alumnat, la possibilitat d'aplicar i ampliar els seus coneixements i habilitats en la vida diària, tant a nivell personal com acadèmic (aprenentatge d'una o més matèries utilitzant l'anglès com a llengua vehicular, intercanvis amb alumnat estranger, estades en països de parla anglesa...). Pel que fa a la formació del professorat, cal seguir oferint cursos de metodologia fent atenció especial a com desenvolupar la motivació de l'alumnat.

Les dades aportades en aquest estudi, així com les conclusions que se'n han extret i les recomanacions que es fan, volen contribuir a la millora del coneixement de l'ensenyament i l'aprenentatge de l'anglès a Catalunya, atès que el domini d'aquesta llengua per part de l'alumnat de batxillerat és prioritari per al seu futur desenvolupament acadèmic i professional.